

Türk Mali Mevzuatındaki Dış Ticaret İşlemlerine İlişkin Mali Yükümlülüklerin Vergi Harcaması Uygulamaları Açısından Değerlendirilmesi

Özet

Son yıllarda, özellikle küreselleşmenin etkisiyle, uluslararası ticaret işlemlerinde önemli çeşitlilikler ve bazı ülkelerde zaman zaman teknik ve mevzuat yönlü karmaşalar gözlemlenmektedir. Ülkemizdeki dış ticarete dair mevzuat ve mali yükümlülükler incelendiğinde anayasamızın genellik ve eşitlik ilkesine aykırı bazı vergi harcaması uygulamalarının mevcudiyetinden söz edilebilmektedir. Bu çalışmamızda, bu husus yanında, oran indirimleri, vergi muafiyetleri ile istisnaları, mahsup veya vergi ertelemeşi şeklinde ortaya çıkabilen vergi harcaması uygulamalarının ancak ve belki de devlet, kamu görevlileri, kamu kurum ve kuruluşlarını veya tüm toplumun genelini kapsayacak şekilde, sosyal içerikli ve devletin işlerliğine yönelik olması durumunda bir gereklilik olarak kabul edilebileceği üzerinde durulmaktadır. Konu, dış ticaretimizle ilgili mali mevzuatın tüm hükümleri, Gümrük Vergisi, Katma Değer Vergisi, Özel Tüketim Vergisi, Damga Vergisi Kanunları ve fon uygulamalarına yer veren diğer ilgili kanunlar açısından genellik, eşitlik ilkeleri ile vergi harcaması uygulamaları gözönünde bulundurularak detaylı bir şekilde ayrıca incelenmekte ve aykırılıklar ortaya konulmaya çalışılmaktadır.

Anahtar Kelimeler: *Dış Ticaret, Vergi Harcaması, Genellik ve Eşitlik*

The Evaluation of The Financial Duties Concerning The Foreign Trade Transactions in The Turkish Financial Legislations in Terms of The Tax Expenditure

Abstract

In recent years, especially by the influence of the globalization, it has been observed that there are some important varieties and technical and legislative disorders in some countries in the international trade transactions. Upon studying the legislations and financial obligations related with the foreign trade, it can be mentioned that some tax expenditure implementations which are contrary to the universality & equality principle of Turkish Constitution are in practices. In this study, together with this matter, it is emphasized that the proportional reductions, tax exemption & exceptions, the tax expenditure implementations which come out as set-offs or tax delays may and only be acceptable as a necessity when they directed toward the functions of the government with a social context and by covering all of the public corporations and organizations and whole of the community. In the scope of all sentences of financial legislations related with the Turkish Foreign Trade, the related other laws which give places to fund applications, the laws for Customs tax, Value Added Tax, Private Consumption Tax and Stamp Tax, the subject is tried to be analyzed in detail and the anomalies are to be exposed by considering the implementations of tax expenditures and universality & equality principles, as well.

Keywords: *Foreign Trade, Tax Expenditures Universality & Equality*

Engin HEPAKSAZ¹
Burak ÇAMURDAN²

¹ Yrd. Doç. Dr., Adnan Menderes Üniversitesi, Nazilli İ.İ.B.F Maliye Bölümü, Öğretim Üyesi, engin.hepaksaz@ege.edu.tr

² Yrd. Doç.Dr., Pamukkale Üniversitesi Honaz MYO, Öğretim Üyesi, bcamurdan@pau.edu.tr